

lægge dem de 2 pCt. Det er blevet omtalt, hvorledes man ved Indstud af 5 Kr. eller saadant kunde blive Medlem af saadanne Andelsfjelsfaber, men i mange af de større Købstæder findes der allerede nu oprettet større Andelsforetagender, der drive Møller, Bagerier, Bryggerier, Købmandshandel, Brændselsforretninger, Spare- og Laanekasse etc. Jeg ved Købstæder ovre i Sylland, hvor saadanne Foreninger tælle mellem 2—3000 Medlemmer; altsaa en Sjettepart af Byens Beboere. Naar nu disse Foretagender med mange Udsalgssteder ere aldeles skattefri, desuden ere i Besiddelse af Kapital, fast Kundekreds o. s. v., saa at de ikke løbe den Risiko, som de handlende og Haandværkerne i Almindelighed have, blive de i Stand til at give deres Medlemmer et større Udbytte. Man har Eksempler paa fra 10—20 pCt. Udbytte. Men paa samme Tid, som saadanne Foretagender drives og brede sig mere og mere, saa forringes selvfølgelig i lige saa høj Grad Betingelsen for at erlægge større Skatter hos de næringsdrivende, de handlende og Haandværkerne. — Der er et vigtigt Punkt i Lovforslaget § 12 — og den højtærede Minister pegede jo ogsaa derpaa — det er Forbrugsforeningerne. Han og flere andre ærede Talere mente, man skulde være varsom med at røre ved dem, idet de forment, at det var et Punkt, man helst maatte lade ligge. Der er i Lov forkommet den Bestemmelse i denne Paragraf, at Forbrugsforeningen ikke er skattepligtig, naar den kun fordeler Varer til sine Medlemmer, men at den altsaa er skattepligtig, naar den fordeler Varer til Ikke-Medlemmer. Sagen er jo nu netop den, at disse forskellige Foreninger optage et saa stort Medlemsantal, at de i Grunden blive ensbetydende med Aktiefjelsfaber. Man kan blive Medlem deraf ved et Indstud af endogsaa ned til 25 Øre, saa at man kan erholde Varer, og paa denne Maade ere de i Stand til at skabe dem en stor Afsetningskreds. Det har derfor kun lidt at betyde, at der staar i Loven, at de ikke maa fordele Varer til Ikke-Medlemmer, thi de have en tilstrækkelig stor Kundekreds i deres egne saa let erhvervede Medlemmer. Det er klart nok, at den Slags Forretninger skade Handel og Industri i en meget høj Grad, og det er indlysende, at man, som Forholdene have udviklet sig, absolut maa se at skaffe en Forbedring paa det Omraade, saa at Konkurrencen bliver lige, og Forbrugsforeningerne komme til at arbejde under samme Forhold. Det er jo netop det og ikke andet, der forlanges.

Naar den højtærede Minister i Gaar udtalte sig om det uheldige i at betragte

dem, der søgte Erhverv i andre Kommuner, end hvor de havde hjemme, som fredløse Jugle, saa har jo allerede et æret Medlem (Bjerre) udtalt, at det ikke var Meningen. Saa blodtørstige ere de ikke i Kommunerne, at de helt ville ødelægge dem, men de ville blot have Lov til at blive stillede under samme Vilkaar, saaledes at Skatten, som ganske sikkert, naar det er en betydelig Forretning, vil spille en Rolle, kan blive lige saa vel for de paa Stedet bosatte som for de fremmede.

Der er i § 5 givet Regler for, hvorledes der i Ligningen skal tages Hensyn til det forudgaaende Kalenderaars Skatteindtægt. Der mener jeg, at der absolut maa tages den Tilføjelse, at der ogsaa bliver at tage Hensyn til, hvorledes Forholdene mulig maatte antages at være i det kommende Aar. Saa vidt jeg huster, findes denne Bestemmelse i de nuværende Skatteregler, og man har ogsaa set, at Ligningskommissioner rundt omkring i Landet tage dette Hensyn. I hvert Fald staar det i enkelte Skattevedtægter, og jeg vilde anse det for meget heldigt, om det kom ind i Loven. At der bliver givet faste og ensartede Skattevedtægter for alle Kommuner, vil jeg ogsaa anse for meget heldigt, og jeg vil indrømme, at jeg deri kunde ønske optaget en Bestemmelse om, at Skatten betales efter en stigende Skala, saaledes som det finder Sted i forskellige Kommuner. — Hvad angaar Bygningsstylden, som er bleven optagen her i Lovforslaget, ser jeg, havde jeg nær sagt, med Bedrøvelse paa, at den er kommen ind i denne Lov, netop fordi jeg ængstes for, at den vil bidrage til at berede Loven Vanskeligheder. I og for sig anerkender jeg, at den er fuldstændig retfærdig og ønskelig, navnlig naar den Sum, hvormed den fastsætte Skatteværdi for Bygningen skal nedsettes, bliver noget forhøjet, men jeg er ængstelig for, at Bestemmelserne vilde føre til at berede Loven Vanskeligheder.

Jeg skal til Slutning tilføje, at hellere end at jeg ser, at denne Lov gaar igennem med 2 pCt. Afgift for Aktiefjelsfaber og juridiske Personer, vilde jeg foretrække, at vi vendte tilbage til det, som den højtærede Indenrigsminister sagde, at der var en Fare ved, nemlig den gamle Næringskat. Thi ganske vist vil jeg indrømme, at derved komme samtlige næringsdrivende i de forskellige Kommuner til ogsaa at yde et Bidrag, som de ikke nu yde, men de stedlige Ligningskommissioner vilde ved Ansættelse af Formue- og Lejlighedsstaten kunne tage Hensyn til denne Stat, som altsaa i Forvejen er bleven paalignet de vedkommende, i Kommunen